

พุทธทศคุณุณนา (มยา วุจเจเต)

๕. อนภิตภิกขุวตฺต.(.....)

"น กหาปณฺสเสนาติ อิมํ ธมฺมเทศนํ สตุถา เขตวเน วิหรนฺ
โต เอกํ อนภิตภิกขุํ อารพฺภ กเถสิ.

โส ภิกฺขุ (ภิกขุ) สาสเน ปพฺพชิตฺวา ลทฺฐปสมฺปโต "อสุกฺกจฺจานน
นาม คนฺตฺวา อุทฺเทสํ คณฺหาหิตี อุปชฺฌาเยน เปสิโต ตตฺถ อค
มาสิ.

อดสฺส ปิตุ โรโค อุปฺปชฺชิ.

โส(ปิตา) ปุตฺตํ ทฏฺฐกาโม หุตฺวา ตํ ปกฺโกสิตุํ สมตฺถํ กณฺจิ
อลภิตฺวา ปุตฺตโสเกน วิลปนฺโตเยว อาสนนฺมรโณ หุตฺวา "อิทํ
เม ปุตฺตสฺส ปตฺตจิวรมฺลํ กเรยฺยาสีติ กหาปณฺสํ กนิฏฺฐสฺส หต
เถ ทตฺวา กาลมกาสิ.

โส(กนิฏฺฐ) ทหฺรสฺสาคตกาเล ปาทุมฺเล นิปตฺติว ปริวตฺเตน
โต โรทิตฺวา "ภนฺเต ปิตา โว วิลปนฺโตว กาลกโต(โหติ) , มยฺหํ
ปนฺ เตน กหาปณฺสํ หตฺเถ จปิตํ, เตน ก็ กโรมี อาห.

ทหฺโร "น เม กหาปณฺเห อตฺถโถติ ปฏฺิกฺขิปิตฺวา อปรภาเค จิน
เตสิ "ก็ เม ปรภุเลสุ ปิณฺทาย จริตฺวา ชีวิตฺเตน, สกฺกา ตํ หา
ปณฺสํ นิสฺสาย ชีวิตุํ, วิพฺภมิตฺตมิตฺติ. โส อนภิต ยา ปิฬิตो วิสสุ
จสฺสชฺฌายกมฺมจฺจโน ปณฺฑโรคิ วิย อโหสิ.

อด นํ ทหฺรสามเณรา "กิมิทฺติ ปุจฺจิตฺวา, "อุกฺกณฺจโถมฺหิ
ติ วุตฺเต, อาจริยฺอุปชฺฌายานํ อาจิกฺขิสฺสุ.

อถ นํ เต สตุถุ สนฺตํกํ เนตฺวา สตุถุ ทสฺเสสฺสุ. สตุถา "สจฺจํ
กิริ ตวํ ภิกฺขุ อุกฺกณฺจโธ(อสิ)ติ ปุจฺจติวฺวา, "อาม ภนฺเตติ วุต
เต, "กสฺมา เอวมกาสิ, อตฺถิ ปน เต โกจิ ชีวิตฺปปุจฺจโยติ อห.

"อาม ภนฺเตติ. "กิณฺเต อตฺถิตฺติ. "กหาปณฺสํ ภนฺเตติ.

"เตนฺหิ กติปปิ ตาว สกฺขรา อหฺร, คณฺเฑวฺวา ชานิสฺสสฺสิ `สกกฺกา
ว (ตยา) ตตฺตเกน ชีวิตฺตํ (ว), โน สกฺกา ว (ตยา) ตตฺตเกน ชีวิตฺตํ ว
ติ (อห). โส สกฺขรา อหฺริ.

อถ นํ สตุถา อห "ปริโภคตฺถาย ตาว ปณฺณาสํ (สกฺขรา) จเปหิ,
ทฺวินนํ โคณนํ อตฺถาย จตุวีสฺติ(สกฺขรา จเปหิ), เอตฺตกณฺนาม วิชฺตฺถาย
(สกฺขรํ จเปหิ), ยุกนฺจกฺลตฺถาย(สกฺขรํ จเปหิ), กุทฺทาลตฺถาย(สกฺขรํ จ
เปหิ), วาสีฬรฺสฺสอตฺถาย(สกฺขรํ จเปหิ)าติ.

เอวํ (สกฺขรฺปปมาเณ) คณฺยมาเน ตํ กหาปณฺสํ นปฺโปหฺติ. อถ
นํ สตุถา "ภิกฺขุ ตว กหาปณฺา อปฺปกา (โหนฺติ), กถํ เอเต นิสฺ
สาย ตณฺ्हํ ปุเรสฺสสฺสิ; อตีเต กิริ ปณฺทิตา จกฺกวตฺติรชฺชํ กาเรต
ว อปฺโปจิตฺมตฺเตน ทฺวาทสโยชนฺภูจฺาเน กฺกฺกิปฺปมาเณน สตุตฺรตน
วสฺสํ วสฺสาเปตฺตํ สมตฺถา, ยาว จตฺตีสํ สกฺกา จวนฺติ, เอตฺตํ
กถํ เทวรชฺชํ กาเรตฺวาปี มรณฺกาเล ตณฺ्हํ อปฺุเรตฺวาว กาลมกํสฺสูติ
วตฺวา เตน ยาจิโธ อตีตํ อหฺริตฺวา มนฺธาทูราชชาตํ วิตฺถาเรตฺวา

"ยวตา จนฺทิมสฺสุริยา [ปริหรนฺติ] ทิสฺสา ภนฺติ วิโรจนา,

(ตาวตา) (เต)สพฺเพว ทาสา มนฺธาทู เย ปาณา ปจฺวินิสฺสิตา
ติ อิมิสฺสสา คาถาย อนนฺตฺรา อีมา เทว คาถา อภาสิ

"น กหาปณฺวสฺเสน ติตฺติ กามฺเส วิชฺชติ,

อปฺปสฺสาทา ทฺกฺขา กามา อิติ วิญฺญาย ปณฺทิตो

อปิ ทิพฺเพสฺสุ กามฺเส รตฺติ โส นาธิคจฺฉติ,

ตณฺหุขยรโต โหติ สมฺมาสมฺพุทฺธสาวโกติ.

ตตถ "กหาปณฺวสุเสนาติ: ยํ โส อปฺโปเจตฺวา สตฺตรตนฺวสุสํ
วสุสาเปสิ, ตํ อิธ "กหาปณฺวสุสนฺติ วุตฺตํ, เตนํปี หิ วตฺถุกามก
กิเลสกาเมสุ ติตฺติ นาม นตฺถิ; เอวํ ทุปฺปฺรา เอสา ตณฺหา. อปฺปส
สาทาติ: สุปฺนกุปฺมาทิตาย ปรีตฺตสุขา.

ทุกฺขาติ; ทุกฺขกฺขนฺธาทีสุ อาคตฺทุกฺขวเสน พหุทุกฺขาว. อิติ วิณ
ณายาติ: เอวเมเต กาเม ชานิตฺวา. อปี ทิพฺเพสุตฺติ; สเจ หิ (โกจิ) เท
วานํ อุปกฺกปฺปนกกาเมหิ นิมนฺเตยฺย. (เตน กามेณ) อายสฺมา สมฺมิตฺติ
(นิมนฺตียมาโน) วีย, เอวํปี (โส ปณฺหิตโต) เตสุ กาเมสุ รตฺติ น วินฺทติเยว.

ตณฺหุขยรโตติ: อรหตฺเต เจว นิพฺพานे จ อภีรโต โหติ: ตํ(....)
ปญฺจยมาโน วิหริ. สมฺมาสมฺพุทฺธสาวโกติ: สมฺมาสมฺพุทฺธเณ เท
สิตสฺส ฐมฺมสฺส สวณฺนเต ชาโต โยคาวจโร ภิกฺขุติ.

เทสนาวसाने โส ภิกฺขุ โสตาปตฺตนิพฺเพสํ ปตฺติจฺจหิ.

สมฺปตฺตปริสาयปี สาทฺถิกา เทสนา อโหสีติ.

อนภีรตภิกฺขุวตฺถุ (นิมฺนจฺจิตํ).